

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۲/۰۵/۱۶

لیکوال: اخیم مایر
ژباړن: سراج الحق بیرک زی خدران

شعرونه گرامر تشریح کوي، د جرمني ژبې اسانه زده کړه سرچینه: د هسین نیدرزاکسن الگمانه وېبپاڼه

د جرمني په هسن ایالت کې د وایټروډ ښارگوټي کې د طب ډاکټر اکرام ملکزی د افغانانو لپاره د الماني گرامر یو درسي کتاب لیکلي او چاپ کړي دی.

د کتاب نوم «د جرمني ژبې اسانه زده کړه» دغه کتاب له اساساتو څخه نیولې بیا تر ادبي بېلگو پورې په تفصیلي توگه د الماني ژبې گرامر په پښتو تشریح کوي. د ډاکټر ملکزي دا نوی کتاب په لاس کې دروند پرېوځي. یوازي د کتاب وزن د دوو کیلو گرامو څخه ډیر اټکلیدلي شي. د کتاب لیکوال به څومره کاري ساعتونه وخت پرې لگولي یا د وخت پانگونه پرې کړي وي. دا کتاب ښايي د شاخوا زرو ساعتونو کار وي.

په خټه افغان ډاکټر ملکزي د څه باندې لس کاله مخکې هم یو جرمني پښتو ژبې قاموس چاپ او خپور کړی دی. هغه کتاب په خپل ډول کې لومړنی قاموس و، چې مورنۍ په اړه (د ورځپاڼې لیکوال لیکي) مخکې راپور خپور کړی دی.

ډاکټر ملکزي د همدې چاپ شوي قاموس په اړه وویل، چې د کتاب په اړه د خلکو د مننو غبرگونونه او د کره کتنې لړۍ په بیساري توگه حیرانوکي وي. ملکزي نه یوازي د همدې کتاب لیکلو سره د جرمني فدرالي دولت تر ټولو لوړ عالي خدماتو معتبره جايزه او ستاينلیک باندې ونازول شو، بلکې له هغه څخه ډیرو افغانانو مننه او قدراني وکړي. لیکوال د مننې او قدراني ځوابونو د ترلاسه کولو تر څنګه د هغه څخه د یو بل کتاب د الماني ژبې د لا نوره بڼه پوهیدو وړ درسي کتاب غوښتنې هم وشوي. د خلکو د همدې پرلپسې غوښتنو ورسته ملکزي په کار بیا پیل وکړ. کله چې ملکزي د خپل روغتیايي کتنې یا کلنیک څخه بیرته خپل کور ته راستون کیدلو، د شپې له یوولسو بجو څخه تر شپې یوې نیمې بجو پورې په دې درسي کتاب باندې کار کولو. هغه په دې موده کې دقیقاً دغسې یوه درسي کتاب ته یادې ستر اثر ته وده ورکړه، لکه چې پخوا هغه په خپله ورته د کارولو اړتیا درلودله. کله چې هغه څو لسیزې مخکې په افغانستان کې د ځوانۍ په دوران کې په لومړۍ ځل الماني ژبه زده کوله. هغه د مونشن په پوهنتون کې یو سکالرشپ ترلاسه کړو. ملکزي له هغې مهاله په دې اړه هغه اړینه متخصصه مسلکي پوهه په لاس کې لري. دا ډیره گرانه ستونزمنه چار وه، چې څنګه افغانی ژبې ته یا د چا چې پښتو مورنې ژبه وي، هغې ته الماني اسانه ورزده کړل شي. ملکزي د دې کتاب په لیکلو سره دغه ستونزه داسې حل کړه، چې هغه افغانی شعرونو او متلونو څخه د گرامري ښکارندې په کارولو سره دغه ستونزه حل کړه. نومړي په خپله وایي، چې دغه میتود یې په هیڅ بل درسي کتاب کې نه دی موندلی.

دغې درسي کتاب ورو ورو د دوو سو پانو څخه د څه باندې اته سوو پانو ته وده کړه.

د دې درسي کتاب د لیکلو په بهیر کې هغو ملگرو او اشنايانو کومو چې الماني ژبه یې زده کوله، ملکزي ته سپارښتنې او خپل نظرونه وړاندې کول، له دې امله دغه درسي کتاب د 200 پانو څخه 800 پانو ته لوړ شو.

د دې کتاب روښانه جوړښت او بڼه د سړۍ سترګې سمدلاسه ځانته راجلبوي. په کتاب کې د موضوع په بنسټ موضوع ته توضیحات ورکول کيږي، د نمونوي جملو او تمرینونو سره تعقیب کيږي. دغه کتاب باید هغه څه وساتي، کوم څه چې د کتاب عنوان یا سرلیک یې ژمنه کوي: «د الماني ژبه اسانه شوه».

ملکزي د درسي کتاب د زده کړې کچې په تړاو په ټېنګار سره وایي، چې دا کتاب د الفبا له تشریح څخه نیولې تر ژبپوهانو او ادیبپوهانو ته د علاقې وړ ژبنۍ ښکارندې تشریح کوي.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پاڼوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

دغه د طب ډاکټر په خپله د دې درسي کتاب له خرڅلاو څخه يوه روپي هم نه ترلاسه کوي. د هغه لپاره دا کار د زړه مينې خبره ده، هغه غواړي د خپل لرغوني هيواد او د دې نوي وطن تر منځ د پل جوړولو په کار کې گډ کار وکړي. د هغه زړه د دواړو نړۍ لپاره تپيږي. دغه کتاب په کتابپلورنځيو کې شتون لري. ملکزي په افغانستان کې له يوې ټولني سره په اړيکه کې دی، هغه افغاني ټولنه په دې هڅه کې ده، چې دغه درسي کتاب بيا چاپ کړي، تر څو دا کتاب خپله لاره پوهنتونونو، ښوونځيو او نورو تعليمي موسسو ته ومومي.

پښتو ژبه له بني اړخه د کين په لور لوستل کيږي.

دغې نوي گرامري درسي کتاب لیکوال له ډيرو ننگونو سره مخامخ کړي و. په تخنيکي لحاظ ملکزي بايد هممهاله له دوو ليکلي شويو ژبو سره مقابله کړي وای، دواړه ژبې په مخالف لوري روانې دي. ځکه پښتو له بني اړخه د کين اړخ ته لوستل کيږي. يوه کمپيوټري سافټوير دغه ستونزه حل کړه. له ملکزي سره د جرمني په دورتموند ښار کې مېشته يوې الماني ژبې ټولني مرسته وکړه، دغې ټولني د کتاب چاپولو او تمويلو لپاره د يوه غوښتنلیک له لارې د جرمني د بهرنیو چارو وزارت څخه د مرستې غوښتنه وکړه. د جرمني بهرنیو چارو وزارت د دې پروژې د ملاتړ لپاره د 1800 يورو مرسته وکړه.

په افغانستان د بدل شوي وضعیت له امله په دغه هيواد کې د کتابونو چاپول او چمتوکول ستونزمن شوي دي. د جرمني سفارت تير کال د طالبانو تر واکمنيدو ورسته وتړل شو. ډاکټر ملکزي وايي: « هغه څه چې زه د افغانستان پټ اړه اورم، هغه ما ډير غمجن کوي.»

د ملکزي شخصیت په اړه:

نېه شپيته کلن ډاکټر ملکزی په افغانستان کې زيږيدلي دی. هغه هلته جرمني ژبه زده کړي او د ژباړن په توگه کار کړي دی. يوه سکالرشپ هغه ته دا توان ورکړ، چې په 1974 کال کې د مونشن په پوهنتون کې د ژبپوهنې ډيپلوم ترلاسه کړي دی. هغه په مونشن کې د طب پوهنځي هم ولوستلو. هغه تراوسه د واپټرود ښارگوټي کې د عمومي درملنې يو کتنځي درلود، کوم چې هغه يې تير کال پرېښود. ملکزي غواړي په راتلونکي کې د الماني او پښتو ژبې لپاره د تخصصي يا مسلکي لغتونو يوه ډيکشنري چمتو کړي. د جرمني ژبې اسانه زده کړي درسي کتاب 820 پاڼې لري، د دې کتاب بيه د جرمني په کتابپلورنځيو کې 75 يورو ده.

پای

<https://www.hna.de/lokales/rotenburg-bebra/bebra-ort46578/mediziner-aus-weiterode-hat-lehrbuch-fuer-afghanen-verfasst-91420887.html>